

L U D

1
1903

ORGAN

TOWARZYSTWA LUDOZNAWCZEGO we LWOWIE

POD REDAKCYĄ

Dra ANTONIEGO KALINY.

~~~~~  
*TOM IX. — Zeszyt 1.*  
~~~~~

(Z nutami w tekście).

WE LWOWIE 1903.

NAKŁADEM TOWARZYSTWA LUDOZNAWCZEGO.

Z drukarni W. A. Szykowskiego, Kopernika 5.

~~~~~
Skład główny w Warszawie: E. Wende i Sp. Krakowskie Przedmieście 9.

Adres Redakcyi: Lwów, ul. ś. Mikołaja 1. 23.

Treść zeszytu 1-go.

	Str.
1. Wincenty Badura: Husów. Wieś powiatu łańcuckiego . . .	1
2. Szymon Gonet: Widowiska w czasie świąt Bożego Narodzenia	19
3. Stanisława Królikowska: Opis wesela serbskiego . . .	31
4. H. Goldstein: Przyczynki do „Księgi przysłów, przypowieści i wyrażeń przysłowiowych polskich“ S. Adalberga . . .	47
5. W. Kosiński: Szewc-Krawiec w ustach ludu	59
6. St. Hradecka: Przyczynki do wierzeń ludu w Wierzbanowy pow. Wieliczka	64
7. A. Siewiński: Bajki, legendy i opowiadania ludowe, zebrane w powiecie sokalskim	68

Rozmaitości:

E. Świeżawski: Ślady historyczne świekrostwa na Litwie i t. d. str. 80; M. Zborowski: Dwie małoruskie wersje lenorowe, str. 87; J. Bojko: Nie zginęło „czędo“, str. 88; Tenże: Starodawna modlitwa wieczorna, str. 88; L. Magierowski: O gradzie, str. 89; W. Badura: Życzenie zdrowia przy napoju, str. 89; Tenże: Dni feralne, str. 89; Tenże: Łamanie się opłatkiem, str. 89; Tenże: Błogosławienie wina w dzień św. Jana Ewang., str. 90; Tenże: „Czterdzieści i cztery“, str. 90.

Rozbiory i sprawozdania:

Nitsch K.: Studya kaszubskie (*Dr. J. Leciejewski*), str. 91. J. Kośfal: Lidowa mluva na Bydżowsku (*Dr. J. Leciejewski*), str. 92. W. E. Badura: Chów drobiu i bydła (*S. Udziela*), str. 93. Materiały do ukraińsko-ruskoj etnologji, tom III. (*Al. Medyński*), str. 94. R. J. Wjela: Přisłowa a přisłowne hrončka a wusłowa hornjołužiskich Serbow (*St. Zdziarski*), str. 96. H. Windakiewiczowa: Ballady Mickiewicza wśród ludu (*L. Młynek*), str. 97.

Sprawy Towarzystwa:

Posiedzenia Zarządu centralnego	100
Sprawozdanie z IX. Walnego zgromadzenia	101

Sprawozdania Oddziałów:

Oddział w Chrzanowie	103
Bilans kasowy	104
Bilans majątkowy	106
Preliminarz na rok 1903	108
Stosunki Towarzystwa z innemi towarzyst. i redakcyami pism	110
Dary	110
Spis nowych członków	112

LUD

ORGAN

TOWARZYSTWA LUDOZNAWCZEGO we LWOWIE

POD REDAKCYĄ

Dra ANTONIEGO KALINY.

Rocznik IX.

WE LWOWIE 1903.

NAKŁADEM TOWARZYSTWA LUDOZNAWCZEGO.

Z drukarni W. A. Szyjkowskiego, Kopernika 5.

Skład główny w Warszawie: E. Wende i Sp. Krakowskie Przedmieście 9.

Spis rzeczy zawartych w IX. roczniku „Łudu“.

I. Rozprawy i zbiory materiałów.

	str
<i>Badura Wincenty.</i> Husów, wieś powiatu łańcuckiego, zarys etnograficzny. 1, 113, 268,	360
<i>Czyżewicz Stanisław.</i> Do wierzeń ludowych	184
<i>Goldstein Henryk.</i> Przyczynki do „Księgi przysłów, przypowieści i wyrażeń przysłowiowych polskich“ S. Adalberga	47, 368
<i>Gonet Szymon.</i> Szczegóły z gwary ludowej z okolicy Andrychowa	287
— Widowiska w czasie świąt Bożego Narodzenia (Sucha, pow. żywiecki)	19
— Zagadki ludowe z okolicy Andrychowa	406
<i>Grochowska Helena.</i> Podania, wierzenia i zwyczaje we wsi Trościańcu, w pow. sniatyńskim	381
<i>Grochowski Mieczysław Dr.</i> O naśladowaniu śpiewu słowika	289
<i>Hradecka Stanisława.</i> Przyczynki do wierzeń ludu w Wierzbanowy pow. Wieliczka	64
<i>Kietlicz M.</i> List niebieski	170
<i>Kosiński Władysław Dr.</i> Szewc-krawiec w ustach ludu	59
<i>Krček Fr. Dr.</i> Przyczynki do drugiego wydania „Księgi przysłów S. Adalberga	149, 240
<i>Królikowska Stanisława.</i> Opis wesela serbskiego	31
<i>Lilientalowa Regina.</i> Legendy żydowskie o wyjściu Żydów z Egiptu	160
<i>Mátyis Karol Dr.</i> Ludowe nazwy miejscowe w pow. brzeskim w Galicyi (c. d.)	123, 263, 350
<i>Młynek Ludwik.</i> Do pisanek w zachodniej Galicyi	168
— W sprawie „Lachów“	253
— Kilkanaście pieśni z Wadowickiego	391
<i>Polaczek Stanisław.</i> Zwyczaje, zabobony, przesady i wierzenia ludów słowiańskich przy budowlach	280
<i>Siewiński Antoni.</i> Bajki, legendy i opowiadania ludowe, zebrane w pow. sokalskim	68
<i>Śliwiński Józef.</i> Przygoda Szymka z dyabłem.	175
<i>Świeżawski Ernest.</i> Z przeszłości ludoznawstwa polskiego. Dyalog pogrzebowy u t. zw. Kadłubka na cześć Kazimierza Sprawiedliwego	129, 209, 321
<i>Udziela Seweryn.</i> Dwie bajki ze Sławkowa w Królestwie Polskiem	178
<i>Wewiórski Jan.</i> Pieśń lirnika o Kamieńcu podolskim	177
<i>Witort Jan.</i> Opowiadanie z Poniewieża	172

II. Rozmaitości.

<i>Badura Wincenty.</i> Błogosławienie owsa w święto św. Szczepana Męczennika	294
— Błogosławienie wina w dzień św. Jana Ewang.	90
— Błogosławienie ziół w dzień Wniebowzięcia N. M. P.	295
— Celibat księży	190
— Chleb św. Agaty	410
— „Czterdzieści i cztery“	90
— Dni feralne	89

Cr. 217/1903

	str.
<i>Badura Wincenty</i> . Dyngus	189
— Jaselka	189
— Kolacya	296
— Leczenie wścieklizny	296, 409
— Łamanie się opłatkiem	89
— Obchody i strojenie grobów wielkopiątkowych	410
— Pisanki	189
— Potrójna procesya w czasie rezurekcyi	295
— W Środopoście	410
— Świtez	295
— Wiejscy lekarze	296
— Życzenie zdrowia przy napoju	89
<i>Bojko J.</i> Nie zginęło „czędo“	88
— Starodawna modlitwa wieczorna	88
<i>Goldstein H.</i> Szewc-krawiec w ustach ludu	186
<i>Gonet Szymon</i> . Herb szewski	293
— Wstępy do listów wiejskich	188
— Wybór burmistrza	293
<i>Grochowski Mieczysław Dr.</i> Przyczynek do znajomości wyrobów garncarskich krajowych	185
<i>Krček Fr. Dr.</i> Pieśń ku poświęcaniu organ nowych w Ustroniu 1842	410
<i>Leciejewski J. Dr.</i> Chrzest „Żyda“	408
<i>Magierowski Leon</i> . O gradzie	89
<i>Mazur Józef</i> . „Posła baba do farosa“	187
<i>Świeżawski E.</i> Ślady historyczne świekrostwa na Litwie i t. d.	86
<i>Witanowski Rawicz Michał</i> . Podania o śpiącym wojsku	293
<i>Zborowski M.</i> Dwie małopolskie wersje lenorowe	87

III. Rozbiory i sprawozdania.

<i>Badura W. E.</i> Chów drobiu i bydła oraz weterynaryja ludowa w wioskach parafii Pobiedr i Krzęcin (<i>S. Udziela</i>)	93
<i>Baruch M.</i> Pabianice, Rzgów i wsie okoliczne (<i>W. Badura</i>)	419
<i>Brückner A.</i> Literatura religijna w Polsce średniowiecznej, tom I. (<i>Dr. St. Zdziarski</i>)	413
— Z dziejów języka polskiego (<i>Dr. St. Zdziarski</i>)	197
<i>Czerkawski Wł. Dr.</i> Ludność Galicji wschodniej według wyznania i narodowości. 1900 r. (autoreferat)	190
<i>Farnik E. Dr.</i> O poezyi ludowej na Śląsku cieszyńskim (<i>Dr. J. Leciejewski</i>)	423
<i>Kawczyński M.</i> Folklor a historia literatury (<i>Dr. St. Zdziarski</i>)	300
<i>Košťal J.</i> Lidova mluva na Bydżovsku (<i>Dr. J. Leciejewski</i>)	92
<i>Koudelka F.</i> Lidove lečení dobytku (<i>W. Badura</i>)	418
<i>Materyały antropologiczno-archeologiczne i etnograficzne, tom VI. (Dr. A. Kalina)</i>	300
— do ukraińsko-ruskoj etnologii, tom III. (<i>A. Medyński</i>)	94
<i>Materyały i prace komisji językowej Akad. Umiej, tom. I. (Dr. A. Kalina)</i>	302
<i>Młynek L.</i> „Konik“, „Turoń“, „Miś“, „Koza“, „Bokkus“. (<i>W. Badura</i>)	423
<i>Nitsch K. Dr.</i> Studya kaszubskie (<i>Dr. J. Leciejewski</i>)	91

	str.
Polemika Dra K. Nitscha z Dr-em J. Leciejewskim	202
— A. Saloniego z W. Badura	306
Polivka G. Slavische Sagen vom Wechselbalg (<i>Dr. St. Zdziarski</i>)	417
Saloni A. Lud łańcucki. (<i>W. Badura</i>)	200
Schreiber W. Małżeństwo i jego dzieje. (<i>Dr. St. Zdziarski</i>)	303
Szuchiewicz Wł. Huculszczyzna, tom I—II. (<i>Dr. St. Zdziarski</i>)	415
Sławianowiedzenie w 1901 roku. (<i>Dr. St. Zdziarski</i>)	421
Światowit, tom IV. (<i>H. Ułaszyn</i>)	195
Udziała M. Z ludowej weterynaryi w Bośni. (<i>W. Badura</i>)	417
Udziała S. Topograficzno-etnograficzny opis wsi polskich w Galicyi. (<i>W. Badura</i>)	197
Věstnik slovanské filologie a starožitnosti, tom II. (<i>Dr. St. Zdziarski</i>)	198
Windakiewiczowa H. Ballady Mickiewicza wśród ludu (<i>L. Młynek</i>)	97
Wisła, tom XVI. 1902. (<i>Dr. St. Zdziarski</i>)	297
Wjela Radyserb J. Příslowa a příslowne hrončka a wusłowa hornjo- lużiskich Serbow. (<i>Dr. St. Zdziarski</i>)	96
Żmigrodzki M. Przegląd archeologii do historii pierwotnej religii. (<i>Dr. A. Kalina</i>)	420

IV. Sprawy Towarzystwa.

Bilans kasowy	104
— majątkowy	106
Dary do biblioteki	110, 310, 427
<i>Kalina Antoni</i> Dr. Ś. p. Jan Karłowicz	312
Posiedzenia naukowe	206, 308, 425
— Zarządu centralnego	100, 425
Preliminarz na rok 1903	108
Spis nowych członków	112, 208, 310, 426
Sprawozdania oddziałów	103, 207, 308
Sprawozdanie z IX. Walnego Zgromadzenia	101
Stosunki Towarzystwa z innymi Towarzystwami i redakcyami pism	110

V. Spis współpracowników, których prace zostały zamieszczone w IX. roczniku „Ludu“.

Badura Winc. (Lwów).	Kietlicz M. (pseudonim).	Polaczek St (Krzeszowice)
Bojko Jakób (Gręboszow).	Kosiński Władysław Dr. (Kraków).	Saloni Al. (Stanisławów).
Czerkawski Włodz. Dr. (Kraków).	Kossowski St. (Lwów).	Siewiński Antoni (Bełz).
Czyżewicz Stanisław (Sterkowiec).	Krček Fr. Dr. (Zakopane).	Świeżawski Ernest (Warszawa).
Goldstein Henryk (Warszawa).	Królikowski Stanisł. śp.	Udziała S. (Podgórze).
Gonet Szymon (Sucha).	Leciejewski J. Dr. (Lwów).	Ułaszyn Henryk (Lipsk).
Grochowska Helena (Trościaniec).	Lilientalowa Regina (Warszawa).	Wewiórski Jan (Lwów).
Grochowski Mieczysł. Dr. (Lwów).	Magierowski L. (Jaćmierz).	Witanowski Rawicz M. (Kłodawa, Król. Pol.).
Hradecka Stanisława (Wierzbanowa).	Mátyás K. Dr. (Limanowa).	Witort Jan ś p. (Poniewież, Litwa).
Kalina A. Dr. (Lwów).	Mazur Józef (Buczacz).	Zborowski M. (Krynicy, gub. podolska).
	Medyński Aleksander (Tarnopol).	Zdziarski St. Dr. (Lwów).
	Młynek Ludwik (Tarnów).	
	Nitsch Kaz. Dr. (Kraków).	